

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT ŚLUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/109/26

Warszawa, 3 kwietnia 2026 roku

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z procedowaniem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych (RPW/7298/2026; dalej jako „Projekt”) proszę przyjąć poniższą uwagę Związku Powiatów Polskich.

W poselskiej propozycji przyjęto konstrukcję, zgodnie z którą dostęp do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi osób zmarłych praktycznie od razu po śmierci bez ograniczeń otrzymają organizacje, których statutowa działalność to badanie kwestii historycznych lub kulturowych. Nie jest też przy tym wskazane, że mają to być organizacje, które mają np. ugruntowaną pozycję naukową czy społeczną (np. przez wymóg prowadzenia działalności przez określony czas). Wydaje się to rozwiązanie nadmierowe. Skoro podmioty te zajmują się kwestiami historycznymi, powinny mieć ograniczenie czasowe w dostępie. Inaczej Projekt może być narażony na zarzuty stworzenia furtki dla nieograniczonego dostępu do dokumentów, a więc potencjalnych nadużyć prawa. Dziś nie jest bowiem problemem zarejestrowanie organizacji np. w postaci stowarzyszenia w stosunkowo krótkim czasie.

Dlatego proponujemy, by podmioty określone w projektowanym art. 75 ust. 3 pkt 2 lit. b albo zostały uznane za podmioty, o których mowa w tym samym punkcie w lit. d (uprawnione na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach) i wtedy art. 75 ust. 3 pkt 2 lit. b z Projektu należy wykreślić albo wprowadzić co najmniej kilkuletni okres „karencji” w potencjalnym dostępie do dokumentacji. Przykładowe sformułowanie przepisu mogłoby przyjąć poniższą treść:

„b) po upływie okresu 5 lat do upływu okresu 10 lat, licząc od dnia 1 stycznia roku następnego od daty zgonu posiadacza dowodu osobistego – organizacje społeczne, których statutowa działalność polega na badaniach historycznych,

badaniach lub popularyzacji wiedzy z zakresu historii, genealogii, antropologii, odrębności etnicznych lub kulturowych i prowadzące działalność statutową we wskazanym zakresie co najmniej 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2”.

W zakresie dostępu do dokumentacji dla osób bliskich poselski projekt zasługuje w naszej ocenie na poparcie Wysokiej Izby.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka